

REPORTS FROM BEHIND THE IRON CURTAIN
INFORMATION SERVICE OF FREE CZECHOSLOVAKIA

č.3/III. F.C.I. Prague, Bern, Brussels, Chicago, Montreal, Copenhagen,
Hilversum, Ludwigsbu rg, Melbourne, New York, Oslo, 19.I.1951.
Stockholm, San Francisco, Vienna, Washington

37, Tregunter Rd., LONDON, S.W.10 (Reg. No. 663422) Telephone: FREMANTLE 9410

23. STRANICKÁ POLITIKA V EXILU.

V úvodníku "Jsou politické strany v exilu účelné" v kanadském časopise "Nový Domov" píše Rudolf Nekola, bývalý šéfredaktor "Obrany Lidu":

"Po únoru 1948 odcházejí ze staré vlasti ti, kdož byli ohroženi nebo pronásledováni komunistickým režimem. Není pravda, že odcházejí jen bohatí vykořisťovatelé pracujících vrstev. Ti totiž ve vlasti zůstali a stali se z nich komunističtí kořistníci. Odcházejí drobní malí lidé, řemeslníci, živnostníci, dělníci, učitelé, kněží, novináři, studenti, úředníci, sedláčci a chalupníci. Není pravda, že odcházejí ti, kdož pracovali s Němci. Ti, kdož opravdu zrazovali národ, jsou také v komunistické straně na význačných místech, protože tato strana využívá jejich zkušenosti a zrady. Zde v exilu jsou západní zahraniční vojáci - a o těch přece nemůžeme říci, že by s Němci kolabovali... Jsou tu političtí vězni, které Němci uvěznil... Do exilu odešli lidé z vlasteneckého smýšlení, demokratického přesvědčení, kteří nesnesou komunistický teror..."

"Všichni političtí uprchlíci mají toto společné: boj proti komunismu, boj proti každému totalitnímu zřízení, a hluboké demokratické přesvědčení. To je všechny spojuje a mělo by z nich vytvořit jednotité těleso."

"A přece od první chvíle vidíme, že v exilu vznikají politické strany, jak jsme je viděli doma."

"Nikdo z nás nebude popírat právo na to, aby se jednotlivé politické demokratické strany organizovaly... Přece snad máme právo se zeptat, je-li vůbec účelné, aby náš tábor politických demokratických uprchlíků se tříštil ještě do složek podle toho, ke které kdo patřil straně ve vlasti."

"V dané situaci je třeba, abychom všichni měli jen jedinou politiku: zvítězit nad komunismem a nad všemi totalitními zřízeními..."

"Členstvo politických stran zůstalo ve své největší části doma. Do exilu odešli snad jen ti, kdož byli nejvíce ohroženi. Tato malá část v exilu nemůže představovat celek, ale může v jednotě a spolupráci vykonat velké dílo. - Jde tu o zápas celého národa, a ne jednotlivých politických stran."

"Legenda o třech prutech Svatoplukových je pro nás příliš hmatatelným dokladem o tom, že v dané situaci existence politických stran není účelná. A je-li těch prutu osm nebo devět, tím náš svazek může být pevnější, bude-li stavět na tom, co je nám společné."

"Tento článek jsme psali, když jsme dostali dopis, v němž se praví, že v Kanadě prý se jeví potřeba ustavit jistý stranický orgán."

"Drobit krajanský život v Kanadě je věc velmi zlá a na pováženou. To platí pro všechny strany. - A strany v exilu by si to měly už konečně uvědomit."

(FCI/RN-MD/CANADA /Vstah)

24. FRANCOUZSKÝ NOVINÁŘ ZA ŽELEZNOU OPONOU.

Francouzský žurnalista Thomas Ballard uveřejnil v listě "Le Monde" serií článků nazvanou: "Dva roky za železnou oponou".

"Dvojí tvář komunistického míru". V předvečer Kongresu světového Svazu Mládeže, který se konal svého času v Budapešti, byl vydán rozkaz: "Odstraňte holubice míru /Picassovy/. Je to symbol míru ne pojovného, symbol poddanosti a kapitulace. O mír se musí bojovat - se zbraní v ruce, je-li to nutné". Rozkaz byl vykonán, ale cizí delegáti o něm nevěděli a kongres byl zahájen vypuštěním 1000 holubic. Pax Sovietica si nasadil dvojí tvář, jednu pro domácí potřebu a druhou pro propagandu na západě."

"Intenzivní zbrojení". Od října m.r. veškerá vojenská pravidla v Československu jsou podle sovětského vzoru. Naopak, podle vzoru československé závodní mlíce organizují v ostatních satelitních zemích zvláštní jednotky, které zatím slouží jako pomocná policie."

"Komunistické souhvězdí". Ponejprv v Budapešti vyšel rozkaz z ústředí, že portréty domácích "hvězd" nesmějí viset ve stejné výši jako obrazy Stalina. Fotografie Gottwalda a jiných "hvězd" byly ihned "poníženy".

"Moderní modloslužba". Přítomnost na komunistickém shromáždění představuje moderní modloslužbu. Celé shromáždění oslavuje ohromné portréty Stalina a domácího vůdce, a pokaždé, když je vysloveno jejich jméno, celé shromáždění povstane, rytmicky tleská a zpívá."

"Ruské oslavy". Mechanismus sovětisace nejlépe vystihuje způsob, jakým "lidové demokracie" oslavují narozeniny Stalina. V městech, jako v Praze a jinde, kde

je nedostatek textilií, se dělají dekorace z kilometrů rudé látky. Týden před narozeninami musili tisíce lidí defilovat před vystavenými nádhernými dary, které byly připraveny k odeslání Stalinovi: zlato, stříbro, měď, vlna, ocel, nejjemnější krajky a drahé kameny. Nad dary by jistě záviděl i Džingis Chan."

"Znechucení dělnických tříd. Dělníci měli být hlavními podílčníky na výhodách z "diktatury proletariátu". Přes to, že se jimi strana ustavičně ohání, z výhod těží jen vedoucí "hry" - nová "aristokracie proletariátu", kdežto pro dělníky se organizují pracovní kampaně u příležitosti různých oslav. Viděl jsem osoby, které měly právě jen sílu vrátit se domů po splnění "daru oslavenci". Resistence zemědělců je všeobecná. Katolická církev je hlavním kanálem, kterým se manifestuje oposice. Ku př. na Slovensku, koncem léta 1949, porsokuce arcibiskupa Berana vyvolala zemědělské vzpoury. Tyto byly sice tajnou policií rychle umlčeny, ale přes to se vládům v Praze a Bratislavě na několik týdnů zastavil doch."

(FCI/TB/LM/Paris-/Výtah.)

25. SUROVÉ ROZSUDKY NAD SLOVENSKÝMI BISKUPY.

5 dní trvající proces se slovenskými biskupy byl ukončen: k doživotnímu vězení bylo odsouzeno: 65 letý trnavský světící biskup Michal Buzalka /a 200.000 korun pokuty/ a 62 letý řecko-katolický biskup Pavol Gojdič /a 200.000 korun pokuty/. 72 letý biskup spišský Jan Vojtaššák byl odsouzen na 24 let vězení a 500.000 korun pokuty. Mimo to byli zbaveni veškerého majetku a občanských práv na 10 let. Odsouzení byli pro "špionáž, volozradu a protistátní spiknutí". Všichni se "přiznali". (FCI/DP)

26. R A J N A Z E M I .

"Jako s hubortusy v Praze, tak je tomu v Duchcově s různým zbožím. Fronty jsou četnější a účastníci v nich početnější než dřívě", píše učitelský pensionář K. Lím z Duchcova Lidovým Novinám, který též nemá rád "fronty před lékařskými ordinacemi". Proč? - "Na každého lékaře připadá skoro 4.000 lidí".

27. S O K O L O V Ě P E V N I .

"Ještě bych chtěl napsat otovřené na adresu těch mladších i starších v Sokolu, kteří ještě stojí stranou, trucuji a váhají. Rok 1951 je a bude pro ně třetím a posledním zvoněním. Zapojte se do sokolské práce. Práce jsou plné ruco." (Josef Truhlář-Sokolské Noviny).

28. APEASEMENT NĚMCŮ V ČESKOSLOVENSKU.

Po jmenování německého komunisty Kreibicha velvyslancem v Moskvě pokračuje politika usmířování Němců v CSR. Menšina bude mít svoje týdeníky a později i deník, svoje školy - obecné, střední a snad i vyšší, a podíl na veřejné správě. V oblastech s německou většinou, a takové obce opět jsou v pohraničním průmyslovém pásmu, přejde řízení "národních výborů" do německých rukou. "Novoslovani" z východní "demokratické" Německé republiky se ukáží vlídné zacházení se soukmenovci. V západním "zmaršalisovaném" Německu opatření zvýší ovšem náladu pro návrat, před kterým bude úzké přimknutí k SSSR "jedinou ochranou". Maďarská menšina už podobná práva většinou má.

(FCI/ZA/London)

29. ČASOPIS ČS. SOKOLA V EXILU.

V New Yorku vyšel právě měsíčník Ústředí čs. Sokolstva "Sokol v exilu". Číslo vyšlo k 80. výročí věstníku "Sokol", vydávaného v Praze Dr. Miroslavem Tyršem. Účelem časopisu "Sokol v exilu" bude udržovat tradici svobodného sokolského tisku a státi se pojítkem mezi sokolskými jednotami v exilu. Předplatné v USA \$ 2.50, v cizině \$ 3.-- na rok. Redakci vede Vojtěch N. Dubon, Newyorský redaktor FCI. V redakčním kroužku je Dr. A. Hřebík, Marie Provazníková a Dr. Juraj Slávik. (Možno objednat prostřednictvím FCI). (FCI/NYL)

NAŠE ŠKOLA. V Londýně bude otevřena péčí Cyrilometodějské Ligy škola pro naše děti. Bude mít tři větve: školu obecnou, městanskou a vyšší střední. Vyučování bude v sobotu event. v neděli. Škola bude pro děti od 5 let, studenty od 14 let a středoškolské odd. též pro osoby dospělé. Informace poskytne Cyrilometodějská Liga, 39, Fitzjohn's Av. London, N.W.3. (FCI/COTC/London) 30.

V Československu je nyní na 2.000 kněží ve vězení. Autorisovaná vatikánská revue "Ecclesia" oznamuje, že v důsledku nové vlny zatýkání v CSR přibližně 2.000 ze 7.000 katolických kněží je nyní ve vězení (FCI/LM/Paris) 31.

DENÍK Z DOMOVA. 6.I. zemřel prof. Vl. N. vák, profesor zeměpisu na Karlově universitě. - 7.I. J. Rujbr, předseda míst. org. KS v Javorníku (Morava) odsouzen na 7 let vězení pro zpronevěru a "poškození nár. hosp.". - 8.I. Albánský vyslanec Halima Budo odovzdal pověřovací listiny. 8.I. Domažlický hudební skladatel Václav Flégl se dožil 70 let. - 10. a 11. I. V Ženevě zasedalo předsednictvo Světové Rady Míru za čs. účasti.

(FCI/Ed.)